

nem számítva 67 hivatalos szünetnapot, — egy mezőgazdasági munkás évente 3131,5 munkórát dolgozik. A vármegyénk területén szokásos munkaidőt véve alapul egy munkás 2682 munkórát dolgozik. Vagyis egyetlen egy munkásnál 449,5 munkóra vessük el egy év alatt. Vegyük egy 50 munkást foglalkoztató gazdaságot, ez a gazdaság 4926 májusi munkórát vessik el egy évben, ami majdnem 1,5 munkás egy évi munkaidejét jelenti. Ha vármegyénk átlagos mezőgazdasági férfi munkás létszámát tekintjük, évente 5.400.000 körül belüli a kihasználatlan maradék munkórák száma. Ez a munkaidő elvész, kiesik az ország munkaseregéből, teljesen elvész a termelés számára. Ezt nem csak az egyes magángazdaságok, hanem elsősorban a nemzet egyeteme éri meg.

Sokkal szembetűnőbb a közönséget ért veszteség, ha egy munkás — közepes teljesítmény mellett — munkaképességét vesszük figyelembe. Egy k. hold réti szóna lekaszásiához ca 2 júniusi, egy k. hold cukorrépa készítéséhez ca 10 októberi, egy k. hold tengeri kapálásához ca 3 júniusi stb. munkanap szükséges.

Minden munka általában áldozatokba, fáradságba kerül. A mai háborus viszonyok fokozottabban áldozatok követelnek az egyéntől, azonban ezt mindannyiunknak vállalnia kell különösen most, amikor élet-halál harcukat vívjuk. A ránháruló feladatot csak akkor tudjuk teljesíteni, ha kialakul és szilárd alapokra helyezkedik egész társadalmunkban a lelki összhang. Ha kifejelesztjük a szociális érzést magunkban, másrészt kötelességünket mindig pontosan teljesítjük.

Biztos alapokra csak úgy helyezhetjük országunk jövőndi sorát, ha egybeolvassa, váltítva, elsősorban a nemzet egyetemének érdekeit szemelölt tartva, dolgozunk erőnk-ből telhetően. (B. N.)

VASÁRNAPI ÍRÁS

Írja: LASZLÓ MIHÁLY

A minap egyik hívtól lírikusunk éles szó-kardjával ráshintott egymásik elbuvit lírikusunk írtmaradt emlékére. Mután a költő sohasem hall meg, tekintve hogy holta után halhatatlanná válik, kell is róla beszélni. Mert akáről beszélnek, az él az emberek szívében és csak az hal meg igazán, aki után a csend úgy nő, mint a gaz az elhagyott pince-gádor körül. Hát azon nem lehet csodálkozni, hogy egyik költő neki meg a másik költőtársának és földig lesepült. Végeredményben konkurencióról van szó és pedig a költők esetében túlnyomóan extrem-variánsok konkurenciájáról, akiket ha kigyomlálnánk a világból, akkor minden költői lényeg eltűnne a mi naprendsserünkben. Sőt azon csodálkozunk pl. hogy Petőfi Sándor olyan tüzes elragadtatással írta meg Arany Jánoshoz „Toldi” íróiához híres nevesetését. Nekem olyan érzésem van, hogy Petőfi Sándorban ezt nem a költő cselekedte, hanem a nagy vívó, a nagy ember. Ha csak költő lett volna, akkor mélyen hallgatott volna a nagyszalantai új tőrűkös ragyogó magyar eposzáról. De Petőfi Sándor nemcsak a tollat forgatta tüleményes újdonságok ingerével, hanem lélekben is olyan anyagokból építette meg petőfiségét, mellyel megelőzte Jókai Mórt is, aki csak regényeiben próbálkozott meg ezekkel a csoda szellem alakokkal. Ezek az óriás alakok persze nem feleltek meg a kistermetű Gyulai Pál kritikai elméjének. Ilyen alakok nem léteznek, tehát Móric regényei nem regények jelentette ki Gyulai Pál. Közben a közönség tovább fajtá Jókai remekműveit s Gyulai Pálra legfeljebb az irodalom történet íróink hallgattak, akik elismerték a kisszembert nagy bátorságát. Végeredményben minden regény jó, ha érdemes elolvani. Senkisémm állíthat fel skatuját mondván, csak az így megírt írás a tökéletes. Tehát valamelyik nap egy neves költőnek megírta a másik költőt, aki fejfel rohanat neki egy lehvornatnak tiszta öngyilkosszándékból vagy lelki kényszerből. Az egyikregnek, a lé-

lekszínhelyének olyan titkáról van itt szó, amihoz más emberek még nem igen tudunk hozzászólni. Hogy a jelen esetben a pathológia is szóba jöhet arra nézve semmi kétség nem áll fenn. Hason a versneknek ugynevezett újszerű íze is mindent elárul. A vers szinte tükörképe az emberi léleknek, hacsak a költő nem mestere ember s rajta az egész stílus nemcsak egy lopott köntöst jelent. Fellelősen verseket ídesni és bemutatni a verssorok és ötletek effecialitáságot, gondolatok mesterkedtséget, kifejezések modorosságát s bár ezeket a kifejezéseket kritikusaink is gyakran használják, eddig még egynek sem jutott eszébe kimondani, hogy ilyen képek és hasonlatok kimerítik egy normális emberi agykéreg tolarentiáját, ez már túl van azon, amit az ember mindennapjának mond, amely a tökéletesnek tulajdonképpen a zsinórmértéke.

A művészetnek, akár a zenének, akár a szobrászatnak, de a versnek is a nagy tömeghez kell szólni, mert csak úgy van értelme. S a nagy tömeg az átlag, normális ember, ami ezt a világot jelenti és azokat az örömeiket és fájdalmakat, melyek mély emberi barázdát vágnak a világs arcúlatára. A kritika gyakran elveszti józanságát s azért nem lehet ujjongásán csodálkozni, mikor egy billent verslragod elhagyja az ékezeteket, a vesszőket és pontokat a soraiából, mert ezzel az idők végtelen befolyását kívánja jelezni. Azon is tapolt a kritika, mikor egy másik költő minden sorát kisbetűvel kezdte, a harmadik pedig nem adott címet verseinek. Azt mondván a viszbogyórékálás is mind egyforma, bár a vizek és erők különbözők. Órákig olvagathatja a jámbor ovasó a szavak hinárját, mégis érthetlentül fog bámulni a magas lírára, bár egyes kritikusaink szerint a lírát szükségtelen érteni, mert a líra célja tisztán érzelmi hangulat felkeltése, mint egy bűgő orgona hangnak az ódon templom széles boltívei alatt. Sőt olyan költő is van, lehet hogy ma már röstelkedik ezen, aki egyik versort viassintesen, a másik sort ferdén, a harmadikat függőlegesen írt és ezek között a sorok között se gondolati, se érzelmi közönség nem volt. Súlytalanul usztak a levegőben az ember legnagyobb bossúságára. S ezek a versmicsodák komoly könyvalakban jelentek meg s a kritikusaink, átlólag komolyan meg is kritizáltak, komolykodó lapok hekeken keresztül foglalkoztak ezekkel s mint világrengelőt újított dítvözötték a költőcseket.

Éa fiatal diák koromban talán még jobban szerettem a verseket mint most, mint az emberi élet sürített kivonatot és jókat, rosszakat egyaránt habzsolva faltam. De itt bevalok évek múltán —, hogy sokszor nem értettem egyrésztüket, de akkor azt gondoltam, hogy fiatal egy kérgem még nem tájult meg a költő gondolatainak átütettségére. Egy képzett kritikai érzékkel bíró barátom, aki azóta befutott azt felelte aggódásaimra, hogy es a kollektívizmus amihoz az individualista lényegem gyenge. Ma tudom, hogy pathológiai esetek ezek. Ilyen csengő sürített alliterációkkal és gondolatrítmusokkal számtalan esetben találkoztam később Lipótmezőn szigorú orvos koromban.

De azért nincs szebb dolog a világon egy jó versnél. Mert a vers az egyéni szabadság magasán szárnyuló daru madara. Vele lehet emelkedni a tökéletes felé, de csak akkor ha két alkotó eleme a hit és a művészet. De ne mondják mindenne, hogy művészet, de ne azért, mert ilyen még nincs. Ne keljen megállni egy bárgyu szobor előtt, melybe nem tudjuk se képzeltünket, se szívünket feloldani. A vers, a zene, a festészet legyen magával ragadó, ne lázas fantáziák, torszoba maradt emberi lelkek ujjlenyomatái. Pathológiának vastag fejezetei vannak. Késztételen nagy szellem óriások sokszor belenőnek, ha nem születnek a pathológiába, de vajjon a szellem óriások pathológiája nélkül nem épan így vagy még jobban meg lenne a világ.

A kritikus, aki felépíti a művészt nagyságát vagy rombdönti az alkotás értékét éppen úgy meggyílyazandó, mint a mű. Mert a kritikus is gyarló ember, nem tud érzelmi és testi kondícióján felül csak érdekelni örfével mérni. Egyik kritikus beteg vagy tessitieg fejletlen s ezen kisebb értékű állapotából

mordul meg minden alkotás. A hítlólag ezek a félelmekes kritikuskok. A másik fő bökés, telezárjával élvezi a világ örömeit s így átlólag optimizmusával nem tudja megmondani szellemi élvágyunkat. Értéket ha kritikát olvasunk, akkor ismerni kívánjuk a kritikus fényképét: életmódját, muliját, jelenét és környezetét. Ekeken leszűrve a kritikát, csak azt fogadjuk el, ami a mi értelemi rostáinkon megmaradt, mert jégyszék meg, nemcsak a költők között akadtak pathológiai esetek, hanem a kritikuskok is gyakran megviszálandók.

UTBAN KIEW FELÉ....

Csikorgó hideg volt ján. 12 én, mikor a lévai vöröskeresztes önk. ápolónőnk első csoportja elindult Kiew felé. Menetveléssel, mint a katonák. Komáromon keresztül, Budapesti megazállással. Komáromban kapták meg katonai részről való felszereléseket, a gázálarcot, a gázbecsromagot, sebesomagot és tábori takarót. Itt már megtérítéssel kapták meg Budapestre szóló menetlevélüket, első hónapi fizetésüket, azaz 158 pengőt, kisebb felszerelési költségeikre kaptak 200 pengőt, mely összeg feletti szabadon rendelkezhetek s örmélen vették tudomásul, hogy odakint napi kétfő hadiilletményt fognak kapni az ellátásón kívül. Mind a heten egyszerre számoltgatták a pénz, virágos volt a kedvük, virágosak voltak a zuzmarás ablakok s amikor az állomás felé haladva átjöttünk a hidon, a Duna is hatalmas, gömbölyűre sodort jégvirágokat, közben uszó csodasző tapvirózások ringatott a hátán.

Budapesten egy hadikórkázban voltunk megszállva. Itt már négy debreceni vöröskeresztes önk. ápolónő várt lévai társaink. Másnap jelentkezés s a Kiew felé magyar, illetve német menetelevezek elintézése után megkapták vöröskeresztes felszereléseiket is. Ámulva-bámulva vették át a szebbnél-szebb holmikat. Kaptak nagy nutriagáléros, végig nutriával bélelt puha sztrike bundát, még egy tábori takarót, tábori formaruhát, könnyű kabátot, kőrgállert, karszalagot, csujkát, magasszárú cipőt, bőrcizmát és halinacsizmát. Allg gyórték összeszedési a sok, valóban kincset érő holmit. Eppn felvették a bundát, amikor orsz. Főnökszeonyuk Baró Apor Gizele gyors, siető lépésekkel hirtelen ott termelt közöttünk a lelkes, buzdító szavai nyomán önk. ápolónőnk arcán ott ragyogott a szent lelkesedés, igazi és őnzetlen szeretet, amely viszi, mérőlődek távoltságába viszi őket bizonytalan sorsuk felé...

Ugyanaz a nagy lelkesedés ragyogott az arcukon másnap este is, mikor a Keleti pályaudvaron beöltözve, elfoglalták helyeiket a hosszú-hosszu katonavonat másodosztályú fülkéiben. Vármegyénk rajongásig szeretett első vöröskeresztes, a Vármegyey Választmány elnöknyé gróf Révay Istvánné is megjelent közöttünk, hogy elbucsuon a vármegyénkben induló hét vöröskeresztes önk. ápolónőtől, ahiknek utravalóul nem csak szivből jövő meleg szavakat adott, de kedves, üdítő szeretet csomagokat is juttatott. Astán már csak néhány köszönő szó, kézszorítás, könnyes bucsúolés, s a Perron bábéli hangzavarában a zene átszűrődő ütemei mellett megindult a vonat. S mi, akik ott maradtunk, könnyeink szivárványán keresztül néztünk a ködbe vesző vonat után s a lelkekben visszacsendült az előbb strűn éshangzot vöröskeresztes köszöntés, szebb jövő, szebb jövő... Istenem, adjál szebb jövőt nekünk, segítd győzelemre a magyar legyvert, hozd vissza testvéreinket s add, hogy áldozatuk ne legyen hiábavaló.

SCHUBERT TÓDORNÉ

vm. vöröskeresztes önk. főápolónő.

— HALÁLRA ÍTÉLTÉK Ficsur József 40 éves szobi gyár munkás, aki Rákapatlótan es elsőtöltés ideje alatt meglopja szállásadóját. Ficsur lekäste a vonatot és sziveségből kapott éjjeli szállást.

KULONFÉLÉK

— VÁROSI KÖZGYŰLÉS. Léva város képviselőtestülete f. hó 21-én rendkívüli közgyűlést tartott. Az előző bejelentette, hogy a belügyminiszterium jóváhagyta a hatvan-ezer pengős kölcsön felvételére vonatkozó közgyűlési határozatot a Stráuszky László házvétele cájára. (Ebben az összegben szerepel a Sirányszky házát terhelő 28.000 pengős tartozás átvétele.) A közgyűlés megalkotta a hirdetői szabályrendeletet a miniszteriumi minta-szabályrendelet figyelembe vételével. A közgyűlés ezután hat tagot delegált a képviselőtestületből az állami népi iskolai gondnokságra. A VKM. rendelet értelmében a gondnokságok hivatalból tegyi ezenkívül még a keresztény hittelevételek felkészei és a főispán által kinevezendő hat tag. Kisebbségi jelentőségű ügyek tárgyalása után napirenden kívül dr. Kmoskó Béla a városi betétszerkesztési eljárás megindítását kérte, mert nagy szükség van arra, hogy ezzel a munkával Léva a telekkönyvi régi bejegyzések és az ujjbakkori tényleges állapot között mutatkozó különbségek, hiányok kiegyenlítési nyerjenek. Dr. Léva város beletérületéről nincs telekkönyvi térkép. Van ugyan egy 1864-ben szerkesztett térkép, de ez már olyannyira elhasznált, hogy nem lehet eligazodni rajta, az új térképet pedig a lévai kommunon idején a városok elvették. Ezenéül a lévai 787. számú telekjegyzőkönyvből levett közjegyzők (p. Cigányha) a libamalom mellett ma már hazatelekkönyvben felszólva, ez a tény pedig a telekkönyvben sincsen feltüntetve, így ha valaki itt házat épít, telket a telekkönyvben nem tudja felmutatni, mert ott ezek még mindig közönség szerepelnek s csupán csak a felszólás sránya van feltüntetve. Az srány pedig az, hogy egy legelőterületnek megfelelő $\frac{1}{240}$ rész, ami természetben kitéz 1044 □ olat. A polgármester a felszólására adott válaszában megígérte a szükséges intézkedések megtételét.

— GYÁSZHIREK. Csopos Géza volt alispáni plébános, a cseh megszállás alatt a magyar kisebbségi élet egyik kőszimert harcos egyénisége, a családközi Uszok közegében, életének 68. évében elhunyt. — Kocz József lévai gazdálkodó, munkás életének 51. évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megbotlott ut református egyházközség életében mint annak egyik presbitere, buzgólag fáradozott. Földi maradványait f. hó 19-én helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett. — Öv. id. Syllaba Ferencus, asztaltest Helmbacher József, áldásos életének 79. évében, hosszu és súlyos szenvedés után Páiban elhunyt. A lévai rk. temetőben helyezték örök pihenőre f. hó 20-án Csinste részvét közepette. — Talacs József volt lévai vendéglős ipolyságon elhunyt. Talacs József vendéglője a cseh megszállás alatt a lévai magyarság vezetőinek találkozóhelye volt, ahonnan számos terv indult el a megváltulás útjára. Talacs József feleségének hirtelen halála, majd a gazdasági viszonyok átálakulása a vendégő feladására készítettek őt. A hosszu hadifogság által megviselt a jobb sorsra érdemes nemeslelkű férfit a közelmúltban elhagyta Léva, most pedig elköltözött az élők világából is. — Turay László lévai vendéglős munkás életének 58. évében e hó 27-én csendesen elhunyt. Már régebben betegeskedett. Egyik fia, László, nem is vehet részt édesanyja végzettségében, mert már régebben az orosz fronton küzd. — A szász SZMKE fiókot súlyos gyász érte. Tiszteletbeli éneke, Rozsnyai János ág. ev. lelkész elhunyt. Temetése nagy részvéttel ment végbe.

— ELVESZETT esztörtékben a déli órákban Boeman srók, megyeház, kórház utvonalon, egy darab srna léri keztű. Jutalom ellenében kérem Boeman palikában leadni.

— TANÜGYI KINEVEZÉSEK. Kozár Klára és Kovács Mária polgári iskolai helyettes tanárokat rendes tanárokká nevezték ki a lévai állami polgári iskolánál.

— KISMÁNYAI HIREK. A SZMKE kismányai szervezete 100 P.t adományozott a kismányai hadbavonultak felszerelésére.

— ELJEGYZÉS. Ruina Manceikát Léva, eljegyezte Janda István m. kir. tartalékos hadnagy, Budapest. (M. k. 6. b.)

— PÁLYÁZAT AZ EGYKE OKAINAK KUTATÁSÁRA. Vármegyénk alispánja az általa december 17-én egybehívott egykeellenes anketón bejelentette, hogy a vármegyénk magyarságát pusztító egyke okait kiutajta, elkészíti az egyke térképet, grafikonját, a vármegye szociográfiáját az egyke vonatkoztatva és a megoldási lehetőségekkel együtt a nemzet közvéleménye elé tárja. A munkához szükséges adatok felvételére űrlapokat készítetett és kérdőpontokat adott ki. E nagyjelentőségű munkában a lelkési és tanítói kar tevékenységére számít, ahiknek a jegyzői kar segítségére lesz. Az alispán tudja, hogy e nemzeti feladatot mindenki önzatlenné vállalja, de a szerény jövedelmű kulturamunkásoktól mégsem kíván teljesen ingyen munkát, azért ha szerényen is, de azt honorálói kívánja, a legjobban sikerült munkákra pályadíjakat tűzött ki 800—200—100 pengős összegekben s ezen kívül minden kutatást is jutalomban fog részesíteni. A munka elkészítésére vonatkozó felvilágosítással az alispán személyesen foglalk.

— LÉVAI FÖLDINK MINT AZ ALVILÁG RÉME. Az egyik budapesti napilap írja dr. Knopik József lévai földinkről az alábbiakat: Pénteken délelőtt iktatták be új hivatalába dr. Knopik József detektívfelügyelőt, akit a betörőket üldöző detektívcsoport vezetésével bízott meg a főkapitány. A főcsoporthoz 12 a csoport tartozik s a csoport munkája a betörők és kasszafurók fűtésén kívül kiterjed a rablás és a rablógyilkossági ügyekben való nyomozásra is. Knopik Józseffel a főkapitányság egyik legkiválóbb szakembere került a rendőrség legnagyobb detektívcsoportjának az élére, aki évtizedes nyomozómunkája során a legizgalmasabb bűnügyek tettesinek kézrekerítésével tette ismertté a nevét és bizonyította be, hogy első a magyar mesterdetektívek sorában. A régi híres detektívek nyomdokaiban jár Knopik József, aki a bűnözők üldözésében erélyesíteni rendkívüli bősége tapasztalattal és nagy szakképzettséggel. Egyik legcsodásabb sikere a negyeddíj pengős pécsi észerrablás tettesinek a kézrekerítése volt. Vasárnap történt Pécsen a nagyszabású betörés és a három tettest Knopik József már másnap, hétfőn elfogta Budapestben. Híres detektív munkája volt a Szeméni-féle belvárosi postakereskedésben elkövetett kétszáz ezer pengős betörés tettesinek elfogása is. Az ő irányítása mellett folyó nyomozás során fogták el a margittőri rablógyilkosság két tettesét is, néhány héttel ezelőtt pedig 6 kerületi kére a izenktétagu Hader betörőbandát és az orgzsdákat. Sokszor forgott éleveszélyben és híres rettenetellen bátorsággal. Főcsoportvezetői megbízása amilyen tömet kellett kollégái körében, éppen olyan ijesdimit okozott a gonoszavatók alvilágában, ahol Knopik Józsefet a betörők rémünek nevezték el és pedig nem ok nélkül.

— HOVÁ TŰNT A KÁPOSZTA? A közönség nagy csodálkozással állapította meg az ősz folyamán, hogy a lévai piacra nincs az a megszokott felhozatal káposztából mint más években szokott lenni. A közellátási miniszteriumba panaszok érkeztek Budapestről és az ország különböző részeiből, hogy elűnt a káposzta a piacokról. A megindított nyomozás megállapította, hogy országwide elharspézott a káposzta rejtetelese. A közellátási rendszert detektívinspek utja legelőször Ipolyságra vezetett, ahol pincékben, vermekben, padlásonok elrejtve izenőt vagon savanyított káposztát találtak elrejtve az üzetraknól, akik bevallották, hogy azért rejtették el, hogy később, amikor a hiány már nagyon érzékelhető válik a piacokra, a hivatalos árnál jóval magasabb áron hozhassák forgalomba. Ipolyságról Győrbe és vidékre utaztak a detektívek, ahol harminchéromezer kilogram káposztát találtak elrejtve.

— SZERENCSETLENÉG. Pinter János 30 éves ipolysági népszámos járuter 14-én gallyat törtött az utasúli fátról. A fegyőt faggon megcsúszott, 4 m. magasból a földre zuhant, koponyájára esett és szörnyethalt.

Amit meg kell írni

Miért kell 5 dekával több zsirt beszoállgatni 3 kilónál, ha 3 kilóért fizetnek?

Sikosak a járdák, miért takarékoskodnak a háztulajdonosok a hamuvál?

Szigoruan büntessék meg, akik nem teszik le a moziban „kalaptornyaikat.”

Bofrányosan viselkednek a gyermek látogatók a moziban.

Egyik olvasónk szemünkre veti, hogy Léva legősibb keresztény nyomdávalalata naptáraiban külön sárga papíron benne vannak a zsidó ünnepek, a félreértések elkerülése végett közöljük, a naptárakat tömegben Budapestben nyomják. Sajnos, nagy papírvállalataink olyan kezekben vannak, kiknek fontosak a zsidó ünnepek, annyira hogy velük egy lapra nyomtatták a bélyegilletéket, nehogy ellehessen dobni.

Vége dér jött az ipolysági zsidókra.

Magyar összejöveteleken magyar tánc legyen a domináló és ne utazzunk folyton „éjjel az omnibusz tetején.”

Magyar estéken igazi magyar dalt akarunk hallani és nem mesterkelt műdalokat.

IPOLYSÁGRÓL

Ipolyságon már egy hete zárva vannak a zsidó szövetetaru üzletek árdragítás és árúhalmozás miatt.

— ÁTHELYEZÉS. Gsrai István dunaszerdahelyi gimnáziumi helyettes tanár az ipolysági kir. áll. Szondi György-gimnáziumhoz helyezték át. — Mézros Páter postafőnököt Ipolyságról Kispeszté helyezték. Helyébe Szék Kálmán m. kir. postafelügyelő került az ipolysági postahivatal élére.

— ZSELIZEN a SZMKE esték során dr. Unyárik Nándor és Samberg Imre tartottak nagyszerű előadást.

— AKI BEFÖZÉSI CUKORRA IGÉNYT TART ez évben is, az, ha lévai lakos, tagdíjat még január hónapban fizesse be a Gyűmölcsstermelők Bira és Hontvármegyei Taggyegetletnek. Cim Vármegyeháza II. em. 76. sz. d. e. 8—12 óráig naponta. A tagdíjnak illekorán történő befizetése egyben feliratozásnak számít az idén is előreláthatólag megrendezendő befőzési cukor-akcióban. Az 1942 évi cukor-akcióban kijött országos rendelet tanúsága szerint, nem elég a tegegyesületi tagdíjat a cukor-akció megindulással lefizetni. Az ilyen tag, vagy az ilyenkor új tagként 1943 évre beiratkozni szándékozó egyén 1943 évben már nem vehet részt az idei befőzési cukor-akcióban. Ezek szerint új tagok felvétele és régi tagoknak 1943 évre való megtartása Léva, attól függ, hogy január hónap végéig új tagként való belépéssel, vagy a régi tagoknál a tagdíjak lefizetésével kik számítanak tagjainknak a befőzési cukor-akció előrelátható intézkedései alapján. — Egyébként nem tagok — elcséltében a multban szokásos vásárlásokkal — az idén már semmiféle permexzőanyagot és esztköt, valamint szakkönyvet nem vásárolhatnak kereskedő megbízottainknál. Ertesítjük olvasóinkat, hogy a gyűjtőlistát almaseg dekáját 20 filléres arban, a fentebb közölt időpontig vesszük át. Felkérünk ezért mindenkit, hogy ahinek gyűjtött almasegje van, az a magot hivatalunkban január végéig adja át, mert a később hozott magot átvenni nem áll módunkban. Vidéki tagjainkó tagdíjait díjakait majd csak február második felében szedik gyűmölcsstermelési helyi megbízottaink. Almasegöt vidékről postán, mintabértek nélkül kell beküldeni, s a lemért súlyért a beérldő a vételárát szintén postán kapja meg.

Kalászvezetői tanfolyom Nagysallón

Január 16-tól 20-ig Kalászvezetői tanfolyom volt Nagysallón.

Három esperesi kerület 16 falujából 50 leány hozta tiszta lelkét és tudásszomját a tanfolyamra.

Egynapos lelkielmélyüléssel kezdődött a tanfolyam. Ezt a lelki mélyszántást dr. Szepesi Sándor végezte. Nincs tartós eredményben gazdag tevékenység, mely ne Istennek kezdődjék és ne Istenre, mint alapra helyeződne. Annyszor hallottuk már azt a magyar közmondást: Haszaltan az ember iparkodása, ha nincs rajta az Isten áldása!

Az első munkanap előadásai a következők voltak: — Felelős vagyok leány társaimért. — Illemtan; — Ének; — A Kalász mozgalom szervezete és története; — Hit és erkölcs; — Népi-játékok, táncok. — A második nap: A Leány kör szervezete és élete; — Csoportvezetők hivatása; — Egyenruha-népviselet; — Az egészséges Kalászleány; — Tagfelvétel, jelvény, zászló; Ének, tánc, játék. — A harmadik nap vezető eszméi; — Mozgalom rendezései és szereplés; — Emberek élnek körülöttünk; — Nemzeti érzésében öntudatos a Kalász-leány; — Gazdaságilag képzett a Kalász-leány; — Felelős vagyok a leendő családomért.

Ezek az előadások mélyen elevenébe vágódnak a háborúviselő nemzetség életébe, de a fiatal leánykedélyek majdnem mindig letek mosolyra derítők is. Komoly előadások után a felüdülés is helyet kapott.

A vendég Kalász-lányok és a 30 nagysallói leány január 19-én este a beszámolón mutatták meg, hogy nem volt hiabavaló ebben a nehéz háborús időben a tanfolyam megrendezése. A beszámolót Metzger Gabriella, egyházmegyei titkárnő, a tanfolyam vezetője irányította. Számos vendég érkezett.

Már itt a bemutatón is meglátszott, hogy érdemes volt anyagi áldozatot hozni a tanfolyam megvalósulásáért. Ezt az áldozatot a helybeli plébános uron kívül a nagysallói irgalmas nővérek, tanítónők, hozták, kik gondoskodtak a vendégeink ellátásáról. A vendég-leányok a helybeli családoknál voltak elszállásolva. A bemutatón a leányok énekekkel, szavataikkal, táncokkal mutatták meg azt, hogy a rövid négy nap alatt szorgalommal és kitartással — jó vezetés mellett szép eredményt lehet elérni. — A leányok megköszönték az összes előadók fáradozásait; első sorban a kedves Metzger Gabi néninek, a helybeli plébános urnak, a tisztelendő nővéreknek, igazg. tanító urnak, — és kaplán ur igen sok fáradozását, valamint a nagysallói plébánosnak, ki a lelkéri kerület ifj. moderátora, — Türy Lajos lévai hittanárnak és Stedtner Andrea néninek, ki a bodajki néptaniskola igazgatója, továbbá Bajnovics Margit tanítónőnek és a többi előadónak.

Megható jelenet volt látni és hallani, hogy a 16 falu 50 leánya mily hálásan búcsúzott el a vendéglátó nagysallói leányoktól, hogy szívükben örömmel és lelkükben gazdagodva a kapott tudással, vigyék a tanfolyamon gyűjtött munkakedv fátylóját saját falujukba.

A lelkében sok zsong és munkára lendít a Kalász jellege:

„Szemünk az égre bizva néz, Testvérkezet szorít a kéz. A múlt sugal szent öserőt, Építünk rajta szebb jövőt!”

MACZKÓ ISTVÁN
segédlelkész.

— HIRDETÉS. Értesítem Léva megyei város közönségét, hogy a „Lévgédelmi riadó” jelzésre szolgáló a Schoeller malom tetőzetén elhelyezett sziréna elromlott. A sziréna megjavításáig Léva megyei város területén a lévgédelmi riadót és annak csúszását a dohánybeaváló hivatalnál elhelyezett szirénával és a r. kat. templomtoronyban elhelyezett harangok meghúzásával jelentetem. A lévgédelmi riadót harangok féltreverése, a lévgédelmi riadó megszüntését pedig a harangok folytonos húzásával jelzi. Dr. Bugát János rendőrtanácsos lévgédelmi parancsnok.

— MEZŐGAZDASÁGI és erdőszeti, valamint az ezekkel kapcsolatos magánüzemek alkalmazottai részére kiutalandó drágasági pótlék elintézése folyamatosan van. A földművelésügyi minisztériumtól nyert értesítés szerint közli ezt tagjaival a rimaszombati központtal bíró Magánüzemiek Szövetségére.

— INGYEN NÉMET NYELVOKTATÁS. A Német Akadémia és a budapesti Német Tudományos Intézet támogatásával működő lévai német nyelvtanfolyamokon az oktatás a második félévre 1943. február 1-én kezdődik. Kezddők és haladók részére. Tandíj nincs. Beíratási díj 6 pengő. A második félév február 1-től június 1-ig tart. — Tájékoztató és beíratkozás: A gimnázium igazgatójánál. Kiváló eredményt elért hallgatók jutalomban vagy ösztöndíjban részesülnek. — Tanórák haladók részére: kedden és pénteken este fél 6—fél 7 óra, kezdők részére kedden és pénteken este fél 7—fél 8 óra a gimnáziumban.

— A LÉVAI NÉPMŰVELÉSI BIZOTTSÁG NYELVTANFOLYAMAI bevitáltak és népszerűek lettek. Az első félév sikere alapján a második félév anyaga jelentősen bővült. A megkezdett nyelvtanfolyamok ugyanis már haladó csoportokat képesnek, ugyanakkor teljesen kezdő nyelvkurzusokat is nyitnak. Az olyanok számára pedig, akik szóban és írásban bírják valamelyik modern nyelvet, a Bizottság társalgási nyelvkönyveket rendez nyelvgyakorlás céljából. Minden idegen nyelvet beszélőnek érdeke, hogy ne engedje elkopni, vagy a feledés homályába veszni megszerzett nyelvi tudását. A magyar irodalmi szemináriumokat a második félévben világirodalmi szeminárium követi. Az ismeretterjesztő tanfolyamok is jelentősen bővültek. Vezetésképes előadókban ismeretük meg a nyugati országok városait, kultúráját, természetét, híceit, valamint a képzőművészet és modern technika alkotásait és vívmányait. Szülőik iskolája is megrendezésre kerül. Szomolányi József gimn. tanár ismerteti a helyes és korszerű gyermeknevelés problémáit. Az irástudatlan felnőtteknek külön tanfolyamot nyit a Népművelési Bizottság, hogy az írás, olvasás és számolás elemeivel megismertesse azokat, akiket mostoha sorsuk eddig ebben megakadályozott. Városi érdeke, hogy felhívjuk erre érdeklőt ismerőseinknek figyelmét és egy csapásra megszüntessük még az idősebb polgártársaink között is az analfabétizmust. A tanfolyamokra a gimnázium igazgatóságánál lehet jelentkezni február 5-ig, d. e. 9—1 óra között. Bővebb felvilágosítással egybekel a városban kitett falragaszok és hirdetések, valamint a gimnázium igazgatósága szolgálnak.

— A KATOLIKUS KÖR TEAESTJE. A Lévai Katolikus Kör hagyományos teatergáláját Gyertyaszentelő ünnepén szokta rendezni. A háborús helyzetre való tekintettel a Kör az idén nem rendez bált, hanem a komoly időnek megfelelően teatert keretében február 2-án d. u. 8 óra körül nyújt alkalmat tagjainak és azok vendégeinek baráti összejövetelére.

— LÉVA NÉPESEDÉSI VISZONYAI AZ 1942. ÉVBEN az anyakönyvi hivatal adatai szerint: Házasságok kötött: 79 pár; születés: sok száma 310; ebből halva született 11; halálozás 280. Észérnt a 14.000 lakosú Léva természetes szaporodása 69 fő.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Varga László Béres Rozália fia István — Kovács József Horváth Gizella leánya Éva Livia — Jesko András Zimányi Margit fia András — Kántor Imre Czvik Mária Terézia fia Imre János

HÁZASSÁG: Kovács István r. kat. Vasarab Mária r. kat.

HALÁLESÉTEK: Koncz József 51 éves — Özv. Jamrich Andránsé sz. Racska Erzsébet 72 éves — Bacsa Erzsébet 55 éves — Dr. Símek István 51 éves — Rosta József 45 éves — Miklóvsics Gyula 34 éves — Gyuris János 26 éves — özv. Póka Istvánné sz. Preska Julianna 74 éves.

Poljóság anyakönyvi bejegyzései

SZÜLETÉSEK: Perit Pál Bertos Ilona fiu József Pál — Szabados József Rongyik Paula fiu József.

HALÁLOZÁS: Petrás Vendel 41 éves — Pintér János 35 éves.

Gyászköszönet.

Ezúton mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, kik felejtethetetlen férjem, illetve édesapánk elhunyt alkalmával résztvételük felkeresték és őt utolsó utjára elkisérték.

özv. KONCZ JÓZSEFNÉ
és gyermekei.

Rádióműsorunk Budapest I-en

1943. jan. 25-től jan. 31-ig.

Hétfő

7 Zene 10.15 Tűzoltózenekar 11.15 Horváth L. énekel 12.10 Rendőrzenekar 1.30 Honvédek zenekar 2.30 Szalonőzök 3.15 Rádiózenekar 5. A kender és len áztatása, előadás 5.15 Cigányzene 5.45 Tengeraltatók feltalálójá, felolv. 6. Herrer Pál harmonika együttese 7.05 Könyvű zene 8.10 Operaházi zenekar 10.10 Magyar nóták 10.50 Táncczene.

Kedd

7 Zene 10.15 Szalonőzöknek 11.40 Divattudósítás 12.10 Honvédek zene 1.30 Honvédek zenekar 2. Lemezek 3.15 Szókratizáló zene 3.50 Gyermekdelután 7 Bak László zongorizál 5.25 Cserkés levszékzenében, felolv. 5.45 A sláger titka 6.35 Séta az első magyar sajtókiállítás, köv. 7.05 A vén bakancsos és fia, a huszár, Nepszinnmű 3 felv. 9.10 Rádiózenekar 10.10 Rendőrzenekar 11.10.30 Magyar nóták.

Szerda

7 Zene 10.15 Rádiózenekar 11.15 Bachmann G. hegedül 11.40 Az üres bölcso, felolv. 12.10 Postászenekar 1.30 Honvédek zenekar 2. Szalonőzök 3.15 Cigányzene 5. Ki mit szeret 5.40 Kolozsvár történelméről, előadás 6. Honvédek zenekar 7.05 Művészeti, köv. 9. Erdélyi kepek 9.20 Táncczene 10.10 Részletek Verdi műveiből 11.10 Operettársulatok.

Csütörtök

7 Zene 10.15 Szalonőzöknek 11.15 Szókratizáló zene 11.40 Külföldi híradó 12.10 Melles-zenekar 1.30 Honvédek zenekar 2. Szalonőzök 3.15 Filmadatok 4. Csiky Gergely, előadás 5.15 A gazdákörök foglalkoztatása, előadás 5.40 Magyar nóták 6.15 A terkepek birodalmában, köv. 7.05 Török-világ Budán, hangképek 8.10 Rádiózenekar 10.10 Táncczene 11. Rádiózenekar.

Péntek

7 Zene 10.15 Zenekari művek 11.40 Egészségügy a háborúban, előadás 12.10 Honvédek zene 1.30 Honvédek zenekar 2. Rádiózenekar 3.15 Beszárkányzenekar 3.55 Lajos királyfi, hangjáték 5. Táncczene 5.30 Sportközlemények 6. M-gyar ének — Magyar lelek 9.10 Magyar nóták 10.10 A költő Keletről Álmodik, előadás hanglemezekkel 11.10 Rádiózenekar.

Szombat

7 Zene 10.10 Rádiózenekar 11.15 Géczy Barnabás zenekara 12.10 Postászenekar 1.30 Honvédek zenekar 2. Cigányzene 3.15 Fuvózenekar 5.50 György barát, előadás 6.20 Hangképek innen-onnan 7.05 Mindenből — mindenkinék 8.35 Ahogy te akarod, Vigjáték 1. felv. 9. Cigányzene 10.10 Táncczene 11. Balettzene.

Vasárnap

7.30 Zene 8.30 Öszinte beszéd 9. Beszél a front 10. Ref. istentisztelet 11. Egyházi szentbeszéd és mise 12.15 Levelem-műsor 1.10 Rádiózenekar 2. Lemezek 3. Időszórú gazdasági tanácsadó 3.45 Melles-zenekar 5.10 Táncczene 5.50 Honvédek zenekar 7.06 Rádiózenekar 8. Hangképek a vasárnap sportjáról 4.20 Ösbudavártól a Kivánsághangversenyig 9.40 Sporteredmények 11.15 Magyar nóták.

— KINEVEZÉSEK az OTI lévai kerületi pénztáránál. A belügyminiszter dr. Friderich Gyula ügyvenetét a VII. fizetési osztályba titkárrá, dr. Kastaly István a IX. fizetési osztályba fogalmazóvá, Sabo Viktort, Taby Endrét, Balló Jánost, Göröfi Jenőt és Mikus Lászlót a IX. fizetési osztályba biztosítási segédellenőrré, Schmidt-Falik Pált a IX. fizetési osztályba számvizsgálóvá és Dusek Ssanisslót a X. fizetési osztályba biztosítási II. osztályu tisztit kinevezte. Ulrich József a biztosítási I. osztályu tisztet címét és jellegét kapta.

— A 2-VÉL KEZDŐDŐ SZÁMÚ TÁBORI POSTAHIVATALOKHOZ a torlódás miatt további intézkedés nem vesznek fel csomaguldemenyeket.

— A LÉVAI GIMNÁZIUM HATODIK OSZTÁLYA táncsal egybekötött műsoros estet rendezett vasárnap Orozskán a Gyermekvédő Egyletet javára. A jól sikerült estet a Hisszekgye elmondása után Thury Lajos gimn. rk. lakász nyitotta meg „Az új Európa felé a családi élet terén” c. előadásával. Utána „Dallal a világ körül” című műsorozám következett Kuna Edi, Pfeiffer Valéria, Háromnyik János, Hidas Gyula és Szojka Tibor fellépéssel, majd Frasch Bina nagy sikert aratott magának na. Azután Háromnyik János szavalta a „Harom bajtára” című verset. Az est további folyamán felléptek még Bina Kátó, Pfeiffer Vali, Frasch Bina, Gál Gyula, Háromnyik J., Kisszölgy György, Pnieteg Páter és Zirkelbach Tibor. Konferral Gál Gyula. A műsoros esten, amit Svatilánszky Bina rendezett, megjelent Pattanyu A Jánosné, az oroszai Gyermekvédő Egyletet vezetője, dr. Biró Lajos Pál a lévai gimnázium igazgatója, Szöllösy Károly osztályfőnök és a kutorgyári tisztviselők nagy része. A gimnázium hatodik osztálya ismét kitünt szereplésével, ugyanis az ideit tanévben már két zártkörű műsoros estet rendeztek ezenkívül. A bevételeit a Gyermekvédő Egyletet céljaira fordították.

— NEM ÜTIK A JOGÁSZT AGYON... kezdettú csárdással nyitották meg január 16-án a lévai főiskolások harmadik jótékonycsofú teatestijüket. A már lassan hagyományossá váló összejöveteleik esideit tizta jövedelmét, 413 P-t, a Főmeltóság Asszony felhívását követve, a lévai hadbavonulat hozzátartozói felesegélyezésére fordítják. Egy évvel ezelőtől a Vöröskereszt és a lévai szegény leventék kaptak 120—120 P-t, míg 1942. szeptemberben ugyancsak 200 P-t juttattak a főiskolások a helyi Bajtársi Szolgálatnak. Nincsenek egyelőrebe tömörítve, mégis minden egyes alkalomkor a legtitálsab „golya” is kivette a munka reá eső részét. Így lett lehetséges az, hogy rövid egy év alatt 850 P-vel tudták enyhíteni az inségesek szükségén. Ezuton mondának köszönetet eszévi első teatestijük vendégeinek megjelenésükért és a felülfizetésükért. (N. Z.)

— LEVENTE. A levente katonai előképzés sikerét bizonyítja a sok intézmény, mely arról gondoskodik, hogy az ifjak még katonai behívásut előit elisajjításnak valamilyen foglalkozást, olyan szakképesítést, melynek a katonai szolgálat alatt nagy hasznát vessik. Így alakult meg a gyorlevente, az ejtőernyős levente, a híradós szakszostály, stb. Lévan ezek közüli a híradós szakszostály feje hamarosan megkezdeni a működését. A fiuk szép számban jelentkeztek, mintegy százhuszan. Sajnos nem áll rendelkezésre tulsok anyag és ezért felhívással fordul a levente ifjuság Léva város közönségéhez. Ha valakinek régi rádiócsöve, tekerose vagy másféle nélkülözhető rádióalkatrésze van, juttassa el mielőbb a levente otthonba, ezzel hozzájárul a tanfolyam sikeréhez. — A Levente Egyletet által f. hó 17-én a Katolikus Körben rendezett baráti összejövetel mind erkölcsi, mind anyagi siker tekintetében meglepően szép volt. A közreműködőknek és a siker részeseinek esuton mond köszönetet az Egylet. A főérdem ifj. Sümégh Lajos és az ifju vezető szakszostályvezetője, aki nagy lelkesedéssel fáradozott eszalkalommal is.

— A RENDŐRI KÖTELESSÉGTELJESÍTÉS ELISMERÉSE. A belügyminiszter a m. kir. rendőrség oadadó és áldozatos munkásságáért elismeréssel és köszönettel adóközt, amelyet az alábbi leiraltal adott dr. Jaszenszky Andor, a m. kir. rendőrség vidéki főkapitányának tudomására. A miniszter elismerésének nyilvánosságra hozatalánál felhasználva az alkalmat, városunk közönségének dicsőró elismerését is kifejezésre juttatjuk. A belügyminiszter leirata így szól: A háborús állapotot folytán a rendőri szolgálat alya nemcsak magának a szolgálatának jelentőségében, hanem az egyes szervekre háruló rendkívüli teljesítményekben is fokozódik. Az a tény, hogy a m. kir. rendőrség feladatokrét ily rendkívüli viszonyok között is hiánytalanul tölti be, megnyugtatóan igazolja, hogy a m. kir. rendőrség tagjai át vannak hatva attól a tudattól, hogy nemzetünk és társadalmi berendezkedésünk sorsadöntő óráit éli, amikor a nemzet minden tagjától a maga helyén szükséges önmegtartózkodás és önfelelődségig menő erőfeszítés kíván. Ez a tudat biztos záloga annak, hogy a rendőrség tagjai önös érdeküket félretéve, áldozatos lélekkel továbbra bármely helyzetben eredményesen fognak megküzdni a reájuk háruló feladatokkal. Amidőn ezt ósztate örömmel és megnyugvással megállapítom, az évforduló alkalmából felkérem Főkapitány urat, hogy a vezetői állás főkapitányaság és az alárendelt rendőrhatalmági szervek teljes személyzetének kiváló munkájáért legteljesebb elismerésemet és köszönetemet nyilvánítani sziveskedjék.

— A LÉVAI KATOLIKUS KÖR RENDES ÉVI KÖZZYÜLÉSÉT f. hó 31-én délután két órákor tartja, melyre t. tagjait esuton is meghívja az elnökség. Tárgezeresat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgatói jelentés. 3. Mult évi zárszámadás és jövő évi költségvetés tárgyalása. 4. Általános tisztújítás. 5. Ésetleges indítványok.

— A FÉLKARU IS HARCOLNI AKAR. Zselizen a sorozáson egy félkaru sorkelelet természetesen nem vettek be katonának. Nem his megelépetést kellett, amidőn nem volt megelégedve az orvosi döntéssel, mert önként jelentkezett bármilyen harcári szolgálatra. A magyar hősi szellem legeszebb példája ez!

— SZÜLETÉS, ESKÜVŐ, HALÁL SZÁMOKBAN. A Központi Statisztikai Hivatal szerkesztésében megjelenő Statisztikai Negyedévi Közlemények új száma érdekes adatokat közöl a házasságkötések, születések és halálozások számáról. Az előzetes eredmény szerint az ideit második negyedéven, április—május—júniusban Magyarország mai területén 25.725 házasságkötés történt. Tavaly ugyanebben az időszakban Magyarországnak a második bécsi döntés utáni területén 27.127 volt a házasságkötések száma. A mai Magyarországnak területén az ideit második negyedéven 76.223 volt az élve születettek száma (tavaly ugyanebben az időszakban az ország második bécsi döntés utáni területén 68.636). Halva született 46.642, a halálozások száma 54.890. A mai Magyarország területén egész évre számítva esett 1000 lélekre százelelőnk kifejező: házasságkötés 70 (80), élve születés 20,7 (20,2), halálozás 14,9 (13,7), természetes szaporodás 58 (65).

— CERNÁT JUTTAT A KORMÁNY A VIDÉKI LAKOSSÁGNAK. Az ipari anyaghiवाल már régebben foglalkozott a vidéki lakosság érnáléltatásának nehézségeivel. Különösen gondot okozott azoknak a vidékeknek ellátása, ahol a nép maga fonja és szövö a ruhához szükséges posztó és vászonanyagot. Ezt a kérdést most sikerült megoldani és az Ipari Anyaghivatal intézkedésére külön megfelelő erősségű és vastagságú fonalat gyártanak, amit „népcernának” neveztek el. Ez a cérna már elkészült és rövidesen forgalomba került, fekete és fehér szinben. Ez a cérna egyenletesen sodrott, vastagságú pamut. A népművészeti himzéshez szükséges fonalak beszerzését is lehetővé tette a kormány, hogy kárt ne valjon a magyar népművészeti himzőipar. Eddig ugyanis főleg exportfonalakkal pótolták a szükségletet, míg most a himzéshez szükséges finom fonalakat is biztosították.

A közönség köréből

A nemzeti közösség áruóiról

Az alábbi levelet kaptuk:

A Bars 1943. jan 10-ki 2. számában „A nemzeti közösség áruói” cím alatt megjelent vezércikkhez — melyhez egyébként annak tartalmához közönségünk is hozzájárult, még a következőket fűthetem hozzá:

A mai történelmi sorsforduló idején, amikor egész világok és világnézetek a háború gyilkos lábában égnek, a mi sokat hányatott magyar nemzetünk minden egyes, a történelmi tudattól áthatott tagjának tisztában kell lennie azzal a súlyos, nehéz történelmi feladattal és kötelesség teljesítéssel, amelyet a magyar nemzet minden egyes tagjától joggal elvár. Az új Európa kialakításának emberi észsel alig mérhető és felgátható óriási feladata nem csupán a tengelyhatalmak diplomáciájára, hanem az egyes tengely államok minden együttérző és gondolkodó tagjára is hárul, mert a hatósági vezetők, kormányfők, politikusok minden embert akaratot, számítást kimerítő munkája sikertelen marad, ha az egyén azt saját magán emberi, mindennapos életével tevékenykedésével a sikerhez hozzásegíteni nem igyekszik. Nem elég az, hogy egy új, szebb, jobb, boldogabb magyar jövőt kívánunk magunknak, ha megunk annak előteremtését elősegíteni nem iparkodunk. Ennek egyik előfeltétele annak a soroközönségnek vállalása, amit a történelem reánk szabott és aminek egyik tétezője az, hogy az és iparos, kereskedő, földműves, saját működési területén, saját szakmájában, eszerint dolgozzék és viselkedjék is.

Ezekután visszatérve a bevezetésben idézett vezércikkre, annak tartalmát és elgondolását kiterjeszteni óhajtanám az iparos és kereskedő társadalomra is.

Szjnalattal kell megállapítanom, hogy a „fekete piac” nem csak egyes eladó gazdák — mint azt az említett vezércikk írja — hanem az iparosok, kereskedők körében is sokszor szivesen fogadott fogalom, természetesen mindig a fogyasztó, a fogyasztó a his-fogyasztó rovására, szebbre, amely fogyasztóból pedig a legtöbb van. Mindennap hallhatjuk, hogy az emberek — legtöbbször kisemberek, akik a „fekete piacot” megfizéni illi, vagy egyáltalán nem képesek — panaszkodnak, ma ennyit kellett feketén fizetnem lisztért, cukorért, rissért stb. Nem kutatom azt, hogy a hatóságok milyen számban érkeznék feljelentések árdragítások miatt, de tudjuk, látjuk, halljuk, hogy a mostani disznótoros időszakban mindenkit szivesen elfogyasztja a „feketén” szerzett, valódi risszel készített hurkát. És senki sem kérdi, kutats, honnan van mégis az a liszt, rissz stb. feketén, fehéren pedig nincs?

Elégedjék meg minden eladó és őt törvénytelen és jogosan megillető haszonnal, mert csak így lesz részese a nemzetközönségnek, a sorvállalásnak, csak így lesz segítségére embertársainak, valamint az államnak messze-menő feladatai és célkitűzései keresztülvételében.

Mert ameddig a „fekete piac”-nak ilyen tág tere van, a nemzeti közösség általános vállalásáról nem, hanem a „fekete” nemzeti közösségi áruóiról beszélhetünk.

Tisztelettel:
A l á í r á s.

Gyúszköszönet.

Ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket mindazon rokonoknak, ismerősöknek, ugyszintén szaktársainak és jóbarátaink, kik felejtethetetlen jó fiunk, illetve testvérünk elhunytja alkalmával részvétellel felkerestek és Őt utolsó útjára elkísérték.

GYURIS JÁNOS
és családja.

— BÉRCSEPLŐK FIGYELMÉBE! A m. bir. Iparügyi Miniszter 32.859/1989. sz. rendelkezésével a bércseplői ipar gyakorlatát képezéshez köthette. Ilyen igazolványt csak azok kaphatnak, akik a megkívánt gyakorlaton felül lokomobil csepőgépet, mezőgazdasági gép kezelői vagy csepő- és vetőgép tisztítói gép kezelői tanfolyamot sikeresen végeztek és erről bizonyítványt kaptak. A fenti rendelet hatályát 1942. évi december hó 31-ig felfüggesztették. 1943. évben tehát már csak bizonyítványosok lehetnek csepőgépkezelők. Tanfolyamot a Komáromi Mezőgazdasági Kamara rendez Erre vonatkozó felvilágosításokat a kamara vagy az ipartérület ad.

Fej
és derékfájás, emélgység, aranyér, tisztálattalan teint gyakran csak emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a **DARMO**

kérelmüket a polgármesteri hivatalnál a fenti szám alatt kell benyújtaniok.

Mindazok, akiket az 1939. évi IV. t. c. alapján nem zsidóknak kell tekinteni, saját érdekükben mielőbb szerezzék be az 1939. évi IV. t. c. illetőleg a 7720—1939. M. E. rendelet 3. §-a értelmében ennek igazolására szolgáló okiratokat.

Az összeírásról való jelentkezés elmulasztása az 1939. évi II. t. c. alapján kihágást, illetve vétséget képez, melynek két hónapig, illetőleg egy évig terjedhet szabadságvesztés, fogház.

Léva, 1943. január hó 8.

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ s. k.
polgármester.

Veszek, eladok használt szobaberen-
deszt, egyes bútordarabokat,
férfi és nő ruhaneműt és labellit. Özv. Hor-
váthné, özszeres üzlet, Felszabadulás utja 45.
124

Jó megjelenésű 40 éves iparos, ön-
hibáján kívül elvált,
szerényigényű, szorgalmas némi vagyonnal,
magához illő tisztességes asszonyt keres. Le-
veleket a kiadóba kérek. 126

Jó házból való fiú vagy leány tanu-
lónak felvétetik Molnár fod-
rászatban. 127

Polgári iskolai magántanuló elö-
készítést felelős-
séggel vállalja okl. tanár. Válaszokat „Lelki-
ismeretes” jellegre a kiadóba kérünk.

Régi zsidótörvények hazánkban

Szent László királyunk 1092-ben a követke-
ző rendelkezést adta ki: „Ha zsidó ke-
resztény asszonyt veszen társul magához,
vagy valamely keresztény személyt szolgál-
ásban tart az ő házánál, — vegyék el tőle
és adják vissza annak szabadságát. — Ha
valaki vasárnapon vagy más nagyobb ünne-
pen talál zsidót munkában, tehát hogy a
kereszténység meg ne botránkozzék, valamely
szerszámmal a zsidó dolgozót, azt veszítse el.”

Kálmán király 1095-ben a következő ren-
delkezést adta ki: „... keresztény cselédet,
akármicsoda vallásu legyen, venni vagy el-
adni, avagy magánál szolgálásban tartani
senki zsidó köztül ne merjen.”

II. Endre királyunk 1283. augusztus 20-án
kelt rendelkezése: „Zsidók közhivatali orszá-
gunkban nem viselhetnek. Zsidók, izmaeliták
és szaracénok a keresztényektől megkülön-
böstető jelet kötelesek viselni. Zsidók keresz-
ténytől nem vehetnek feleségül, keresztény
cselédet, szolgát nem tarthatnak.”

Nagy Lajos királyunk krónikása (Küküllői
János) jegyezte fel: „Nagy Lajos, mint a
hitnek buzgó harcosa, szerette volna a zsi-
dókat is megnyerni Krisztusnak és a katoli-
kus vallásra téríteni, de szándékát maguknak
a zsidóknak megátalkodott konoksága miatt
nem tudja megvalósítani, miért is az egész
Magyarországon lévő összes zsidókat elbo-
csátotta és megparancsolta, hogy kergessék
ki őket. Javáikat és telhetetlen uszorakodá-
suk útján összeharcolt vagyonukat nem
akarta magáévá tenni, sem elvenni tőlük,
mert azt megvetette, mint a piszkos sarat.
Így aztán hitakarodtak Magyarországból
Ausztriába és Csehországba és elszéledtek.

Léva megyei város polgármesterétől.

9050—1942. szám.

Hirdetmény.

Felhívom a Léván tartózkodó, vagy ideig-
lenesen távollevő 1923. évben született had-
köteleseket, hogy összeírás végett a városháza
I. emelet 47. szám alatt 1943. január 15-től
január 30-ig naponta 9 órától 11 óráig jelen-
kezzenek.

A személyesen jelentkezők személyazonosá-
ságuk igazolására a következő okmányokat
hozzák magukkal: Születési bizonyítványt,
házassági anyakönyvi kivonatot, levente igazol-
vány, iskolai bizonyítvány, segédlevél stb.

Ideiglenesen távollevők írásban jelentkez-
nek és személyi okmányaikat utólag mutassák
be a fenti helyen.

Papok, papjelöltek, családfejtartói kedvez-
ményre jogosultak, tart. tiszt. tart. honvéd-
orvosi, állatorvosi, gyógyszerészi képzésre
jogosultak jelentkezési szándékukat kellő ok-
mányokkal felszerelve 1943. január 15-től a
fősorozás kezdetéig a polgármesteri hivatal-
nál vagy a fősorozás napján a sorozóbizott-
ságnál nyújtsák be.

Amennyiben az összeírottak az összeírás
helyükről elköltöznének és új lakóhelyükön
őhajtanának sorozásra előállni, erre irányuló

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre ké-
rünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

és ugyanott használt bútorok eladók.
Balassa u. 10 d. e. 10—12-ig. 107

Ház felfürészelt Prikril József
Felső-Fegyvernek. 114

Gömbfákat butorozott szoba
kiadó, Koháry-u. 30

Különbejárato konyha és speizes lakást kere-
sek febr. 1-re. Cim a kiadóban. 120

Szoba, és hangszer-
készítő hango-
lást és javítást vállal. Cim a kiadóban. 121

Zongorahangoló és hangszer-
készítő hango-
lást és javítást vállal. Cim a kiadóban. 121

Ház eladó. Mácsay-utca 1. (V. utca.) Ér-
deklődni ugyanott.

Fürdőkádát vennék. Érdeklődni Vida
Jónásnál. 123

Szent János pusztai azonnal
beköltöz-
hető lakóházam bérbeadó. — Ajánlatok:
Dr. Vajta Ferencné, Párkány címre küldendők.
90

Irodakisasszonyt, öskeresztényt,
jó kézírással,
az irodai munkálatokban jártást, azonnali be-
lépésre felveszek. Kézzel írt ajánlatok „Szor-
galmas” jellegre, e lap kiadóhivatalába küld-
endők. 129

Nemes gyümölcsfák, díszbokrok,
dísznövények, valamint szálló-
vesszők, úgy sima, mint
gyökeres, valamint

kész

oltványok

és szálló kötőző tavaszi
szállításra megrendelhető.

A megbízott vasárnap
hétfőn és kedden a

városi szállóban

található — (a portásnál).

**Szakszerű
javító-
műhely!**

Varrógépek, kerékpárok,
bel- és külföldi gyártmányu.
Gramafon lemezek
legújabb felvételek.
Fegyvergyári
vadász- és céllövő fegyverek.
Vadászati és halászati
cikkpek.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130

ÉRSEKÚJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

lévai fiókjá

Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

leányintézete

BETÉTEKET

legelőnyösebben
gyümölcsöztet

KÖLCSÖNÖKET

kedvező feltételek
mellett folyósít

Fontosabb üzletágai: Váltókölcsön, folyószámlahitel, áru-
lombard kölcsön, zöld-
hitel folyósítása, közszállításiokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi
hitel, fuvardíjhitel stb. Széleskörű bankösszeköttetése folytán az ország bár-
mely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet
minden ágával.